

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 11. Nulla in terra domus, sicut nec in Ægypto, sine doloribus, qui extimulent, & iustè talem creavit Deus hunc mundum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

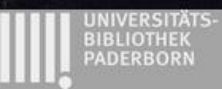
§. II. Nulla in terra domus, sicut nec in Ægypto sine doloribus, qui extimulant, & iustè talem creavit Deus hunc mundum.

num habere putat. O si hic mihi emoriatur, se mihi hic excidat. Hinc enim, inquit, & segnis efficiatur, & in tristitia patrem semper constituit, cum semper sit illi desiderabilis. & nullam correctio- nem admittat. Qui pulchram habet uxorem, nihil se peius habere dicit, quàm quod pulchram ha- bet: suspitionis enim plena res est, & insidiarum. Quia deformem nihil peius esse asserit: res enim est fastidio plena. Præterea nihil huiusmodi vita im- mitius esse dicit: nihil abiectius. Miles, nihil esse mi- litia laboriosius, nihil periculosius asserit: satius enim pane solo cum aqua vesci quàm tot ferre molestias. In vi agstratu positus, nihil magis laboriosus, quàm in alienas curare calamitates, & necessitates affirmat. Subtilius nihil ait servilius, quàm aliena potestati subiacerè. Vxorì iunctus uxore nihil & sollicitudine ne peius asserat. Vxorè carens, nihil illiberatius, quàm uxorem non habere testatur, & domo carere & quiete. Mercator agricolam ex securitate beatum vocat, agricola mercatorem ex divitiis, & moro- sum omnino genus humanum sortem suam accensans, & animum gerens gravatum. Dum omnes condem- nat homines, tunc ait: nihil homo, omnem decess naturam laboriosum animal, & arduosum. Quos senectam admirantur: Quos beatam vocant iuven- tam: Sic & in ataribus multum tristitia. Cum nos propter atatem videmur accusari, dicimus: Quare non sumus senes? Cum vero verex albescit, dicit: mus, ubi iuventutis? & omnino multas tristitia causas habemus. Huc vique D. Chrysostom. Vbi cumque stendi, & in quocumque statu seu conditione, materia est ampla contristandi. Quid hoc igitur Domine mi? Scire causam desideras? Noueris (asserit D. Augustin.) hoc ex diuino proce- dere præscripto, ne mundo nimis afficiamur. Creauit nos Deus, non ut hic maneremus, & radicem in terra, sicut arbores aut animalia figeremus: in hoc quippe eorum conditio concluditur, sed ut hic nos dignè prepararemus quo cæli gaudia tandem assequamur & hoc in nobis volebat desiderium accendere, qui quotidianam composuit orationem, docuitque nos diceremus: Adueniat regnum tuum. Idcirco nobiscum modo voluit agere ne nostram hic voluntatem, affectumque figeremus. Si volueris quis in pavimento non figat pedes, spinis illud ne mun- contege: Animæ nostræ pedes, affirmat. D. dum Augustinus, affectus esse nostros: ut autem il- los non in terra desigamus, implet illam Domi- nus spinis, spargitque tribulis. Hoc alteri à recta via deuianti, promisit, quam reducere conaba- tur: Ego sepiã vias tuas spinis. Mundum appellat qui eum probè nouerat Spiritus S. Torquentem

¶ I. Nulla domus à molestiis libera. ¶ II. Probatur ex diuino Chrysostomo.

¶ Aliud hic meditator mysterium, non leuis consolatorum argumentum, quod D. Chrysostom. enucleat, de quo & tractatum composuit: nullam esse in hoc mundo Capharuam domum, quam labores non extimulet, & sic licet Christo maxime familiaris vtote Simonis Petri: in hac iacet focus eius febribus laborans, in domo Centurionis deficit seruus illi pretiosus iam moriturus: In domo Principis Ecclesiastici filia decubuit mortua: in domo Principis secularis, que dicit D. Ioa. regulū, expirat, fili- lius, in domo Synagoga, alter à dæmone mole- status exclamat. Et hoc verū esse cuncti procla- mant: mundū hunc, Ægyptum esse confusionis: In qua testatur Spiritus S. domus non erat que nō aliquē lugeret mortuū: A primogenitū Æthio- pici, qui in solo eius sedebat, usque ad primogenitū caprius, qua erat in carcere etc. & oris est clamor magnus in Ægypto: neque enim erat domus, in qua non iaceret mortuus. Et tibi vitium mundi exem- plar: nulla domus à lacrimis plantæque libe- ra, nec locus adeo recreatiuus, in quo multa non sint deploranda: Non erat domus, in qua non iaceret mortuus. In hac domo decumbit æger maritus, in illa mulier, in alia filius: in hac cau- sa perditur in illa moritur vitica, in alia fit bo- torum iactura, in altera quædam proditio: (a) in alia molestia non toleranda. Hanc prosequitur materia D. Chrysost. Quod quemadmodū impossibile est inuenire in mundo ho- minē immortalē, ita & sine tristitia. Et certe præ- clara est oratio qua pro- ar, nullū inueniri statū, nullā personarū conditionē, quæ non hebeat, cur ingemiscat. Et nemo pro- ar sine tristitia inueniri potest: si vero non habens tantā rationē tristitia si- cut nos, occasione ita quisque putat: proprium enim est plusquā alienū affici, sicut enim in corporis do- lens partibus, & oculū habent viciatū nullā agritu- dinē alia salē esse censet quāle suā, rursum qui sto- macho laborat, hoc omnī esse difficillimum asserit, & quo quis tenetur, hoc omnī esse molestissimum dicit: inde & in tristitia, qua quis detinetur, hanc asserit esse difficillimā, cū propria epini hoc expe- rientia indicat. Sicut qui filios non habet, nihil ita trane putat, sicut filios carere: qui multas habet eum paupertate, nihil tam accusat, quàm filiorum multitudine, vnum habens nihil peius quàm v- Hieron. Bapt. de Lanuza Tit. II.

III. Hoc fa- cit Deus memus. Ose. c. 2. 6. spina-

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

spinarum. Vbi cumque pedem fixeris, spinis lace-
raberis. Si duxeris uxorem, quous te huius por-
niter? Si filios genueris, quanta te cruciat anxie-
tas? Si filijs carueris, quis te inextor obruit? Si
dimitis affluas, qui processus, qui discursus? Si
premaris inopia, quae te vexat molestia. Vbi que
spinis inuenies, & qui spinam pedibus, potius
dixero, cordi non infixerit, credo te scire nemi-
nem.

I V.
Similitu-
dine de-
claratur.

Cur ita? Ne hic amice, pedes asinx, volun-
tatem, & intellectum desigas debito profundius.
O bone Deus. Si quempiam conspiceres tanto
zstantem desiderio transeunti aulam spinis
adeo circumquaque conspersam vt illa pedes
crumentarent, sanguinem elicerent copiosum,
lachrymasque extorquerent profundissimas, nul-
lus nihilominus modus esset, eum alio diuer-
tendi, vel iter dissuadendi, quid acturum cre-
deres, si illis rosisque via strata corideret? Si
spatis vbi que tot spinis hoc in mundo, vt ne
pedem transferas, quin vel vnam tibi infigas
adeo circumquam, vt vocem ad sidera tollas, & la-
chrymas excites amarissimas, nullus sit adhiben-
dus tibi modus, quo hinc exire desideres, aut de
discessu vel semel cogites, quid esset, si ad vo-
rum tibi cuncta profuissent? Si rosis omnia, si
lilis cuncta germinarent. *Mundus se turbat, &*
amatur. (Audi D. Augustin.) *quid faceres, si tran-*
quillus esset: Viros video azeo mari addictos,
qui millenis agitentur turbinibus, suaque effun-
dant viscera pilcibus, & circumquaque tempe-
statibus ad extremum affliguntur; qui tamen il-
los ab hoc dehortetur, scio neminem; quid hi
facerent, si semper tranquillum, vt olei stagnum
conquiesceret? Quis tum illum ne maris se
subiciat vadis a proposito dimoueat? In eum fi-
nem tot tantaque Deus produxit spinas, quate-
nus pedes attollas, sursum erigas caelumque to-
to petas affectu.

D. Avog.
In illud
ps. 37. Cor-
māi con-
turbatum
est in me.
Tom. 8.

26
ps. 37.

Hunc in David effectum hae operabatur
meditatio, ipso teste cui praescribit titulum: *In*
rememoratiōe de Sabbato. Dies Sabbati die sig-
nificat gloriae, hic enim quietis dies fuit; de quo
non dicitur, vt de alijs, quod noctem haberit,
qua tenebrosus occideret. Indicare nobis rex vo-
luit David qualiter diei quietis recordaretur, il-
lius videlicet aeterni Sabbati, nec non declarare,
quis hanc in illo refricaret diei memotiam: *Mi-*
ser factus sum & curuatus sum, & humiliatus su-
nimis. rugiebam a genuis cordis mei. Narrabo ti-
bi, quae mihi acciderint. Miseris vsque ad os im-
plebar, contractus viribus, doloribus incuruis
vltia vires, ita vt taderet etiam *vixero* quocum-

que ingrediebar nova semper occurtebat, oc-
casio tristitia: Nunc mihi filia violatae, nunc fi-
lius misere trucidatur, modo lanceis alium tras-
figunt, modo dissipatur exercitus, hic me nune-
rosus inuadit inimicus, illic me securi terra vi-
delior calcumiat, oppetitque lapidibus: vnde *siderum*
granissimis obrutus afflictionibus ingemisco,
Nimis. Tales me premunt angustiae, vt pra-
mio dolere, rugitus edam leonibus: *Rugiebam a*
genuis cordis mei. Quid ergo David? Quis in te
ex illis effectus? quis? desiderium de loco tot
spinis obfido descendendi, mundum tot tribulis
horridum deserendi, cogitatum mentemque
meam dirigendi in caelum, exclamandi, Eheu,
quando caelestibus perfruar laetis gaudijs
quando terram possidebo a spinis expurgatam:
meum adspirat eo desiderium: *Domine ante te*
omne desiderium meum.

Hoc ipsum est, quod sanctorū erigit de dese-
ria, tollitque cogitatus, dum hic ne vel vnica do-
lent hora pleno saluari gaudio. Retulit mihi E-
minentissimus Cardinalis Xauerius, quod in immo
Pontifici Clementi Octauo pia memoris col-
locutus, de eade agens materia (istos etiā Pon-
tifices continui coeunt labores de talibus ser-
mocinari) illi dixerit, solempni come status iura-
mento, se non meminisse ab initio Pontificatus,
vel horam integram habuisse vigilem, qua noua
sibi non succederet afflictio, nouaque non eum
obmeret tristitia. Hoc electorum excitat deside-
rium, ad terram illam quietis pacisque proficis-
cendi, & cum Davide conclamandi: *In pace in*
idipsum dormiam & requiescam. Hoc inuit pal-
mista verbis illis toties repetitis, de Dei electis:
Ascensionem in cordis suo disposuit in valle lachry-
marum. q. d. Recordari se in valle morari lachry-
marum, vbi per omnia nobis illos exciunt do-
lores, in valle spinarum, vbi pedem figere non
valeant, nisi pluribus configantur, ardentius ex-
citat, vt corda sursum eleuent, & in caelum a-
beundi praeparent desideria.

Querit D. Th. num mundum hunc potuerit i-
Deus condere perfectiore, & quae eo continen-
tur meliora: si namque potuerit, in eo deliquisse
Deum quis forsitan dixerit quod non fecerit, cui Potuit
nullus sit artifex qui non tota diligentia studeret, Deum
opus suum ad summā elaborare perfectionem: *mundum*
Negare verò conditoris potestate, eiusdē est li-
mitare potentiam, quae cum sit infinita, nullam potest
patitur immenta limitationem. Respondit D. Th. *Quia*
indubie mundum potuit omnipotēs creare per-
fectiore, & quae in eo continentur infinitis pre-
rogatiuis, & sine termino eminentiora. De eo
namque

VIII.
Cur non
fecit
IX.
Vnde
collegit
somo
vnde
def-
erit.

namque pronuntiat Apostolus: *Qui potens est omnia facere superabundanter, quam petimus aut intelligimus.* Solem huic create potuit milles lucidiores, excellentiores, quo mundū sua amplius luce recrearet, & effectus produceret multo perfectiores: lunā pulchriorem, influentiaque suaves, stellas splendiores, quæ nos lumine illustrarent clariori: terram sine tribulis, floribus ornatam multo numero pluribus, fructibus dulcioribus, fontibusque refrigeratis ac crystallinis multo salubrioribus; tempora temperatiora, ac gratiora, ita ut nihil in rerum esset natura quod non summam adferret homini voluptatem; non frigus non constringeret, non æstus remitteret: nulli viderentur colubri, non mordentes serpentes, non inficerent diplades, non spina pungeret: sed quidquid pedibus tereremus, flores essent, rosæ, lilia, voluntas, recreatio.

VIII. *Cur non fecit? Cur tanta sterilitas, ariditas, ut quis pluribus aliquando proficiscatur leucis, nec aquæ guttam, quæ linguam refrigeret, inueniat? Ut quid arbores infirmæ a deo virtutis, ut sæpius fructu non germinent, & si germinent, aut primum decoquantur, aut vermibus erodantur? Cui tot spiritus, tribulatioque fecerunt? Quia propter hominem creavit mundum: Propter nos fecit seculum.* Vnde talem condidit, qualem hominis saluti conueniebat. Non illum creavit, ut perpetuum esset hominis habitaculum: hæc etiam omnia parua erant illi, qui regni sui gloriam erat perpetuo possiturus: sed ut esset officina, in qua poneret homo animam suam, operibus meritis per gratiam prædiuitem, ut inde transfret, ad bonorum gloriæ possessionem: esset quoque, velut lapidicina, in qua velut lapis expoliretur tandem in cælestis ciuitatis ædificio reponendus. Huic intentioni, non illi mundus expediebat perfectior, non maiores deliciae, non requies suauior, non voluptas delectabilior, sed omnia talia, ut ipsa hominem excitarent, ab his terrenis egrediendum: ut animæ pedes erigeret, intellectum & voluntatem, nec illos telluri tot obstitit tribulis affigeret, sed cælum versus iter dirigeret, sibi à Deo, ab ipso mundi primordio præparatum.

IX. *Ea de causa terrena hæc tam exigua condidit virtutis, tam parua venustatis, tam labilis voluptatis: ad hoc, ut campus esset mundus spinarum, vallis lachrymarum, tot redundans defectibus, modo fluminum, modo fo-*

lis, nunc salutis, tunc virtutum, hinc diuitiarum, inde voluptatis, tot spiritus, ut vbiunque pedem fixerimus, nos ad lachrimas prouocent amarissimas: idcirco de solo pedes extraheremus, exire desideremus, cælumque nobis destinatum petere festinaremus: *In valle lachrymarum in loco quem posuit.* &c. O gemebunda columba, quid actura es auis pulcherrima, si non inuenieris, vbi requiescat pes tuus, nisi super effluentes aquas, putrida cadauera? Hoc agas, si adeo, volatu cælesti ad arcam transiolo: vbi te magnus ille patriarcha Noe colligat, & in rostrum, postique requiescere: *Que cum non inuenisset, vbi requiesceret pes eius, reuersa est ad eum in arcam.* O anima, quæ mundum circumuolas, in nullo te nulla noueris inuenire posse requiem: exundat enim à lanim mundus cædium, laborumque gurgitibus. Credidit, dolium inexplabile, vltimū tuū requies in pecuniis inuenire requiem: hinc tribulus orietur iacturæ nauis acutissimus, inde argentariæ dissolutio tui correspondentis, alias larronis irruptio, militum inuasio. Dignitatum auilissimæ, num tibi in adeptis spondes requiem honoribus? Hic tibi mouebunt lites, te ipsum mille confodiet laboribus, & quo illos conferues anxietatibus. O mulier viro nupta, num tibi requiem in marito polliceris, quem manē videbis, dolebisque exipiantem? Pater, num perfectum tibi gaudium arrogas in filio: de quo cum minus fueris sollicitus nuntia deferentur, inter inimicorum arma corruille? Sursum corda sursum etola, dic & ex corde dic: *Adueni regnum tuum, eo namque finis frequentes sunt adeo calamitates.*

§. 12. *Tenebatur infirmitatibus homo detinetur: sive ob humilitatem, ut D. Paulus, aut, ut suo sibilat in itinere, ut Antiochus.*

Tenebatur magnis febribus. Hæc verba perpendamus, quæ cum scribat D. Luc. medicus, diuina sūt præscripta: languentibus animabus nostris salutaria: Sic audio. D. Greg. *Lucas medicus, omnia eius verba sunt languentes animi medicina.* Tenebatur inquit) socrus Simonis magnis febribus: Tenebatur. A quo tenebatur? Aut illa febris aut febres illam detinebant? Quantum sapio illa febris tenebat illa namque

T t t t 2. subiectum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN